

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (veľká komora)

z 29. júla 2019*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Spoločná politika v oblasti azylu a doplnkovej ochrany – Spoločné konania o poskytovaní medzinárodnej ochrany – Smernica 2013/32/EÚ – Článok 46 ods. 3 – Preskúmanie v plnom rozsahu a *ex nunc* – Článok 47 Charty základných práv Európskej únie – Právo na účinný opravný prostriedok – Rozsah právomocí súdu prvého stupňa – Neexistencia právomoci zmeniť rozhodnutie – Odmietnutie príslušného správneho, alebo kvázi súdneho orgánu rozhodnúť v súlade s rozhodnutím tohto súdu“

Vo veci C-556/17,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Pécsi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság (Súd pre správne a pracovnoprávne veci Pécs, Maďarsko) z 5. septembra 2017 a doručený Súdnemu dvoru 22. septembra 2017, ktorý súvisí s konaním

Alekszij Torubarov

proti

Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal,

SÚDNY DVOR (veľká komora),

v zložení: predseda K. Lenaerts, podpredsedníčka R. Silva de Lapuerta, predsedovia komôr A. Arabadžiev, A. Prechal a M. Vilaras, sudcovia A. Rosas, E. Juhász, M. Ilešič (spravodajca), M. Safjan, D. Šváby, C. G. Fernlund, C. Vajda, N. Piçarra, L. S. Rossi a I. Jarukaitis,

generálny advokát: M. Bobek,

tajomník: I. Illéssy, referent,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 8. januára 2019,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- A. Torubarov, v zastúpení: T. Fazekas a I. Bieber, üggyédek,
- maďarská vláda, v zastúpení: M. Z. Fehér, G. Koós a M. M. Tátrai, splnomocnení zástupcovia,
- slovenská vláda, v zastúpení: B. Ricziová, splnomocnená zástupkyňa,
- Európska komisia, v zastúpení: M. Condou-Durande a A. Tokár, splnomocnení zástupcovia,

* Jazyk konania: maďarčina.

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 30. apríla 2019,
vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 46 ods. 3 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2013/32/EÚ z 26. júna 2013 o spoločných konaniach o poskytovaní a odnímaní medzinárodnej ochrany (Ú. v. EÚ L 180, 2013, s. 60), s prihliadnutím na článok 47 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „Charta“).
- 2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu, ktorého účastníkmi sú pán Alekszij Torubarov a Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal (Úrad pre prisťahovalectvo a občianstvo, Maďarsko, ďalej len „úrad pre prisťahovalectvo“) vo veci zamietnutia jeho žiadosti o medzinárodnú ochranu týmto úradom.

Právny rámec

Právo Únie

Smernica 2011/95/EÚ

- 3 Článok 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2011/95/EÚ z 13. decembra 2011 o normách pre oprávnenie štátnych príslušníkov tretej krajiny alebo osôb bez štátneho občianstva mať postavenie medzinárodnej ochrany, o jednotnom postavení utečencov alebo osôb oprávnených na doplnkovú ochranu a o obsahu poskytovanej ochrany (Ú. v. EÚ L 337, 2011, s. 9) stanovuje:

„Účelom tejto smernice je stanoviť normy pre oprávnenie štátnych príslušníkov tretej krajiny alebo osôb bez štátneho občianstva byť pod medzinárodnou ochranou, pre jednotné postavenie utečencov alebo osôb oprávnených na doplnkovú ochranu a pre obsah poskytovanej ochrany.“

- 4 Článok 2 smernice 2011/95 stanovuje:

„Na účely tejto smernice:

a) ‚medzinárodná ochrana‘ znamená postavenie utečenca a doplnkovú ochranu...

...

d) ‚utečenec‘ je štátny príslušník tretej krajiny, ktorý kvôli oprávnenej obave pred prenasledovaním z rasových, náboženských dôvodov, dôvodov štátnej príslušnosti, z dôvodu zastávania určitého politického názoru alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine nemôže prijať alebo v dôsledku uvedených obáv odmieta ochranu tejto krajiny, alebo osoba bez štátneho občianstva, ktorá sa nachádza mimo štátu svojho doterajšieho pobytu z dôvodov, ktoré sú uvedené vyššie, alebo ktorá sa tam vzhľadom na uvedené obavy nemôže alebo nechce vrátiť a na ktorú sa neuplatňuje článok 12;

...

f) ‚osoba oprávnená na doplnkovú ochranu‘ je štátny príslušník tretej krajiny alebo osoba bez štátneho občianstva, ktorá nie je oprávnená ako utečenec, ale vzhľadom ku ktorej boli preukázané podstatné dôvody domnievať sa, že dotknutá osoba by v prípade, keď by bola vrátená do svojej krajiny pôvodu

alebo v prípade osoby bez štátneho občianstva do krajiny svojho doterajšieho pobytu, čelila reálnemu riziku utrpenia vážneho bezprávia, ako je definované v článku 15, a na ktorú sa neuplatňuje článok 17 ods. 1 a 2 a ktorá nemôže prijať alebo v dôsledku takéhoto rizika odmieta ochranu tejto krajiny;

...“

- 5 Kapitoly II až VI tejto smernice sa týkajú posudzovania žiadostí o medzinárodnú ochranu, podmienok na priznanie postavenia utečenca, samotného postavenia utečenca, podmienok doplnkovej ochrany a postavenia udeľovaného doplnkovou ochranou.

- 6 Článok 13 uvedenej smernice s názvom „Priznanie postavenia utečenca“, ktorý je súčasťou kapitoly IV tejto smernice, stanovuje:

„Členské štáty priznajú postavenie utečenca štátnemu príslušníkovi tretej krajiny alebo osobe bez štátneho občianstva, ktorí sú oprávnení ako utečenci v súlade s kapitolami II a III.“

- 7 Článok 14 smernice 2011/95 s názvom „Zrušenie, ukončenie alebo odmietnutie obnovenia postavenia utečenca“, ktorý je súčasťou tej istej kapitoly IV, stanovuje:

„1. Pokiaľ ide o žiadosti o medzinárodnú ochranu..., členské štáty zrušia... postavenie utečenca štátneho príslušníka tretej krajiny alebo osoby bez štátneho občianstva priznané vládny, správny, súdny alebo kvázi súdny orgánom...“

...

4. Členské štáty môžu zrušiť... postavenie priznané utečencovi vládny, administratívnym, súdny alebo kvázi súdny orgánom...“

...“

- 8 Článok 15 tejto smernice s názvom „Vážne bezprávie“, ktorý je súčasťou jej kapitoly V, vymenúva druhy bezprávia zakladajúce právo na doplnkovú ochranu.

- 9 Článok 18 uvedenej smernice s názvom „Priznanie postavenia osoby s doplnkovou ochranou“, ktorý je súčasťou jej kapitoly VI tejto smernice, znie takto:

„Členské štáty priznajú doplnkovú ochranu štátnemu príslušníkovi tretej krajiny alebo osobe bez štátneho občianstva oprávneným na doplnkovú ochranu v súlade s kapitolami II a V.“

- 10 Článok 19 smernice 2011/95 s názvom „Zrušenie, ukončenie alebo odmietnutie obnovenia doplnkovej ochrany“, ktorý je súčasťou tej istej kapitoly VI, stanovuje:

„1. Pokiaľ ide o žiadosti o medzinárodnú ochranu..., členské štáty zrušia... doplnkovú ochranu štátneho príslušníka tretej krajiny alebo osoby bez štátneho občianstva priznanú vládny, správny, súdny alebo kvázi súdny orgánom...“

2. Členské štáty môžu zrušiť... doplnkovú ochranu... priznanú vládny, správny, súdny alebo kvázi súdny orgánom...“

...“

Smernica 2013/32

11 Odôvodnenia 18, 50 a 60 smernice 2013/32 stanovujú:

„(18) Je v záujme členských štátov aj žiadateľov o medzinárodnú ochranu, aby sa o žiadosti o medzinárodnú ochranu rozhodlo čo najskôr bez toho, aby bolo dotknuté vykonanie primeraného a úplného posúdenia.

...

(50) To, že prijaté rozhodnutia o žiadosti o medzinárodnú ochranu... podliehajú účinným opravným prostriedkom pred súdom, odráža základnú zásadu práva Únie.

...

(60) Táto smernica rešpektuje základné práva a dodržiava zásady uznané chartou. Táto smernica sa najmä snaží zabezpečiť úplné rešpektovanie ľudskej dôstojnosti a podporovať uplatňovanie článkov 1, 4, 18, 19, 21, 23, 24 a 47 charty a musí sa zodpovedajúcim spôsobom vykonávať.“

12 Podľa jej článku 1 je účelom smernice 2013/32 stanoviť spoločné konania o poskytovaní a odnímaní medzinárodnej ochrany podľa smernice 2011/95.

13 Článok 2 písm. f) smernice 2013/32 definuje „rozhodujúci orgán“ ako „akýkoľvek kvázi súdny alebo správny orgán v členskom štáte zodpovedný za posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu s právomocou prijímať rozhodnutia v prvom stupni o takýchto prípadoch“.

14 V článku 46 ods. 1, 3 a 4 tejto smernice sa stanovuje:

„1. Členské štáty zabezpečia, aby žiadatelia mali právo na účinný opravný prostriedok pred súdom proti:

a) rozhodnutiu o ich žiadosti o medzinárodnú ochranu vrátane rozhodnutia:

i) považovať žiadosť za neopodstatnenú v súvislosti s postavením utečenca a/alebo postavením osoby s doplnkovou ochranou;

...

...

3. V záujme dosiahnutia súladu s odsekom 1 členské štáty zabezpečia, aby účinný opravný prostriedok zahŕňal posúdenie skutkových aj právnych otázok v plnom rozsahu *ex nunc* vrátane prípadného posúdenia potrieb medzinárodnej ochrany podľa smernice [2011/95], a to aspoň v rámci konania o opravnom prostriedku pred súdom prvého stupňa.

4. Členské štáty stanovujú primerané lehoty a iné potrebné pravidlá, podľa ktorých môže žiadateľ uplatňovať svoje právo na účinný opravný prostriedok podľa odseku 1. ...“

15 Článok 51 ods. 1 uvedenej smernice stanovuje:

„Členské štáty uvedú do účinnosti zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia, potrebné na dosiahnutie súladu s... článkami 32 až 46... najneskôr do 20. júla 2015. ...“

16 Podľa článku 52 prvého odseku smernice 2013/32:

„Členské štáty uplatňujú zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia uvedené v článku 51 ods. 1 na žiadosti o medzinárodnú ochranu podané po 20. júli 2015, prípadne skôr.... Žiadosti podané pred 20. júlom 2015 a konania o odňatí postavenia utečenca, ktoré začali pred uvedeným dátumom, sa budú riadiť zákonmi, inými právnymi predpismi a správnymi opatreniami prijatými podľa smernice [Rady] 2005/85/ES [z 1. decembra 2005 o minimálnych štandardoch pre konanie v členských štátoch o priznávaní a odnímaní postavenia utečenca (Ú. v. EÚ L 326, 2005, s. 13)].“

Maďarské právo

Právne predpisy uplatniteľné na konania o medzinárodnej ochrane účinné do 15. septembra 2015

17 § 339 ods. 1 a ods. 2 písm. j) polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (zákon č. III z roku 1952 o Občianskom súdnom poriadku) v znení účinnom pred 15. septembrom 2015 stanovoval:

„1. Pokiaľ príslušný právny predpis nestanovuje inak, súd zruší rozhodnutie vydané v správnom konaní, ktoré považuje za protiprávne – s výnimkou porušenia procesných pravidiel, ktoré nemá vplyv na meritum veci –, a v prípade potreby nariadi správne orgánu, ktorý vydal rozhodnutie v správnom konaní, aby vec preskúmal v novom konaní.

2. Súd môže zmeniť tieto správne rozhodnutia:

...

j) rozhodnutie týkajúce sa priznania postavenia utečenca.“

18 Ustanovenie analogické uvedenému § 339 ods. 2 písm. j) je uvedené v § 68 ods. 5 menedékjogról szóló 2007. évi LXXX. törvény (zákon č. LXXX z roku 2007 o práve na azyl, ďalej len „zákon o práve na azyl“).

Právne predpisy uplatniteľné na konania o medzinárodnej ochrane platné po 15. septembri 2015

19 Dňa 15. septembra 2015 nadobudol účinnosť egyes törvényeknek a tömeges bevándorlás kezelésével összefüggő módosításáról szóló 2015. évi CXL. törvény (zákon č. CXL z roku 2015, ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v oblasti správy masového prisťahovalectva, ďalej len „zákon o riadení masového prisťahovalectva“). § 1 ods. 3 písm. a) tohto zákona zrušil § 339 ods. 2 písm. j) zákona č. III z roku 1952 o Občianskom súdnom poriadku. § 14 zákona o riadení masového prisťahovalectva uvedeného zákona zmenil § 68 ods. 5 zákona o práve na azyl.

20 V nadväznosti na túto poslednú uvedenú zmenu § 68 ods. 3, 5 a 6 zákona o práve na azyl, ktorý sa stal tiež uplatniteľný na konania prebiehajúce v čase nadobudnutia jeho účinnosti, znel takto:

„3. Súd vykoná úplné preskúmanie skutkových okolností, ako aj otázok právnej povahy ku dňu prijatia súdneho rozhodnutia.

...

5. Súd nemôže zmeniť rozhodnutie úradu príslušného v azylových veciach. Súd zruší rozhodnutie vydané v správnom konaní, ktoré považuje za protiprávne – s výnimkou porušenia procesných pravidiel, ktoré nemá vplyv na meritum veci –, a v prípade potreby nariadi úradu príslušnému v azylových veciach, aby vec nanovo preskúmal.

6. Rozhodnutie súdu, ktorým je konanie ukončené, je právoplatné a nemožno sa voči nemu odvolať.“

21 § 109 ods. 4 közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (zákon č. CXL z roku 2004 o všeobecných pravidlách správnych konaní a služieb, ďalej len „zákon o správnom konaní“) stanovuje:

„Orgán je viazaný výrokom a odôvodnením rozhodnutia, ktoré prijal súd s právomocou rozhodovať o správnych žalobách, a v novom konaní a pri prijímaní nového rozhodnutia musí postupovať v súlade s ním.“

22 Podľa § 121 ods. 1 písm. f) tohto zákona:

„V konaniach podľa tejto kapitoly sa rozhodnutie zruší:

...

f) ak je obsah rozhodnutia v rozpore s ustanoveniami § 109 [ods. 4].“

Spor vo veci samej a prejudiciálna otázka

23 Pán Torubarov, ruský štátny príslušník, vykonával povolanie podnikateľa a zúčastňoval sa ako člen na činnostiach ruskej opozičnej politickej strany a mimovládnej organizácie zastupujúcej záujmy podnikateľov. Od roku 2008 boli voči nemu v Rusku začaté viaceré trestné konania. Pán Torubarov preto opustil ruské územie, aby sa usadil najskôr v Rakúsku a následne v Českej republike, odkiaľ bol 2. mája 2013 vydaný do Ruska.

24 Po jeho návrate do Ruska bol opäť obvinený, ale ponechaný na slobode na účely organizácie obhajoby. Dňa 9. decembra 2013 pán Torubarov protiprávne prekročil maďarskú hranicu a bezprostredne po tom bol zadržaný policajnými orgánmi tohto členského štátu. Keďže pán Torubarov nebol schopný preukázať oprávnenosť svojho pobytu v Maďarsku, polícia prikrčila k jeho zatknutiu. V ten istý deň pán Torubarov podal žiadosť o medzinárodnú ochranu.

25 Rozhodnutím z 15. augusta 2014 Úrad pre prisťahovalectvo túto žiadosť o medzinárodnú ochranu zamietol. Na podporu svojho rozhodnutia konštatoval, že tak vyhlásenia pána Torubarova, ako aj informácie získané v súvislosti so situáciou v jeho krajine pôvodu potvrdzujú nepravdepodobnosť skutočnosti, že by bol prenasledovaný, či už z politických alebo iných dôvodov, alebo by bol vystavený vážnemu bezpráviu v zmysle článku 15 smernice 2011/95.

26 Pán Torubarov podal proti tomuto rozhodnutiu žalobu pred Pécsi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság (Súd pre správne a pracovnoprávne veci Pécs, Maďarsko). Uvedený súd rozsudkom zo 6. mája 2015 zrušil predmetné rozhodnutie a nariadil Úradu pre prisťahovalectvo vykonať nové konanie a vydať nové rozhodnutie. Toto zrušenie bolo vyslovené s odôvodnením, že toto rozhodnutie obsahovalo rozpory a že Úrad pre prisťahovalectvo vo všeobecnosti neskúmal skutkové okolnosti, ktoré mu boli predložené na posúdenie, alebo pokiaľ ide o tie, na ktoré sa prihliadalo, ich posúdil tendenčným spôsobom, takže jeho rozhodnutie bolo neodôvodnené a nemohlo byť predmetom súdneho preskúmania vo veci samej. Vo svojom rozhodnutí uvedený súd tiež Úradu pre prisťahovalectvo poskytol podrobné údaje o skutočnostiach, ktoré mal preskúmať v rámci nového konania, ktoré sa malo vykonať.

27 Na záver tohto druhého správneho konania Úrad pre prisťahovalectvo rozhodnutím z 22. júna 2016 znovu zamietol žiadosť o medzinárodnú ochranu, ktorú podal pán Torubarov, pričom sa domnieval, že v jeho krajine pôvodu mu je zaručené právo na nezávislé súdne konanie a nebol by tam vystavený nijakému riziku prenasledovania. Na podporu tohto nového rozhodnutia a v súlade s pokynmi

poskytnutými vnútroštátnym súdom tento úrad vzhľadom na všetky dokumenty, ktoré mu oznámil pán Torubarov, získal najmä informácie o korupcii v Rusku a o podmienkach výkonu väzby v ruských väzniciach, ako aj o fungovaní spravodlivosti v Rusku.

- 28 V tomto druhom rozhodnutí sa Úrad pre prisťahovalectvo tiež opieral o znalecký posudok Alkotmányvédelmi Hivatal (Úrad na ochranu ústavy, Maďarsko). Úrad na ochranu ústavy zastával názor, že prítomnosť pána Torubarova na maďarskom území poškodzuje záujmy národnej bezpečnosti, keďže dotknutá osoba bola zodpovedná za činy, ktoré sú v rozpore s cieľmi a zásadami Organizácie Spojených národov, v zmysle článku 1 F písm. c) Dohovoru o právnom postavení utečencov podpísanom v Ženeve 28. júla 1951 [*Zbierka zmlúv Spojených národov*, zv. 189, s. 150, č. 2545 (1954)], ktorý sa stal účinným 22. apríla 1954 a bol doplnený Protokolom týkajúcim sa právneho postavenia utečencov, ktorý bol podpísaný v New Yorku 31. januára 1967 a vstúpil do platnosti 4. októbra 1967.
- 29 Pán Torubarov podal na vnútroštátny súd žalobu proti rozhodnutiu Úradu pre prisťahovalectvo z 22. júna 2016. Tento súd zrušil toto rozhodnutie rozsudkom z 25. februára 2017 a nariadil Úradu pre prisťahovalectvo začať nové konanie a vydať nové rozhodnutie. Domnieval sa totiž, že rozhodnutie z 22. júna 2016 bolo protiprávne z dôvodu zjavne nesprávneho posúdenia na jednej strane informácií týkajúcich sa dotknutej krajiny a na druhej strane znaleckého posudku maďarského Úradu na ochranu ústavy.
- 30 V tejto súvislosti vnútroštátny súd konštatoval, že zo skutočností opísaných v tomto rozhodnutí jasne vyplýva, že na rozdiel od posúdenia Úradu pre prisťahovalectvo pán Torubarov má dôvody na obavy, že bude v Rusku prenasledovaný pre svoje politické názory a že tam utrpí vážne bezprávie. Okrem toho poukázal na to, že obsah a výrok znaleckého posudku maďarského Úradu na ochranu ústavy, ktorý obsahoval utajené vnútroštátne informácie, sa nezhodujú a že Úrad pre prisťahovalectvo neposúdil obsah tohto znaleckého posudku, z ktorého bolo možné jasne vyvodiť, že skutočnosti, na ktorých je založený, nepredstavujú skutočnosti v neprospech pána Torubarova, ale naopak dôkazy preukazujúce dôvodnosť jeho žiadosti o medzinárodnú ochranu.
- 31 Rozhodnutím z 15. mája 2017 (ďalej len „sporné rozhodnutie“) Úrad pre prisťahovalectvo po tretíkrát zamietol žiadosť o medzinárodnú ochranu, ktorú podal pán Torubarov, pokiaľ ide o priznanie postavenia utečenca, ako aj postavenia osoby s doplnkovou ochranou, a to najmä z dôvodu, že vo vzťahu k nemu nebolo možné preukázať žiadne prenasledovanie z politických dôvodov. Tento úrad však už na podporu svojho rozhodnutia neodkazoval na znalecký posudok maďarského Úradu na ochranu ústavy.
- 32 Vnútroštátny súd, ktorý podal návrh na začatie prejudiciálneho konania, rozhoduje už o tretej žalobe, tento raz proti spornému rozhodnutiu, ktorou pán Torubarov žiada, aby sa toto rozhodnutie zmenilo v tom zmysle, že mu tento súd v prvom rade prizná postavenie utečenca alebo subsidiárne postavenie príjemcu doplnkovej ochrany.
- 33 V tejto súvislosti však vnútroštátny súd uvádza, že od nadobudnutia účinnosti zákona o riadení masového prisťahovalectva 15. septembra 2015 právomoc správnych súdov zmeniť rozhodnutia týkajúce sa poskytovania medzinárodnej ochrany bola zrušená.
- 34 Podľa vnútroštátneho súdu táto právna úprava vedie k tomu, že žiadatelia o medzinárodnú ochranu sú zbavení účinnej súdnej ochrany. V skutočnosti jediný dôsledok, ktorý stanovuje vnútroštátne právo v prípade, že správne orgány porušia svoju povinnosť rešpektovať výrok a dôvody prvého rozsudku, ktorým bolo zrušené prvé správne rozhodnutie o zamietnutí žiadosti o medzinárodnú ochranu, spočíva v zrušení nového správneho rozhodnutia. V takejto situácii teda súd, ktorému bola vec predložená, nemá iné riešenie než nariadiť správnym orgánom začať nové konanie a prijať nové rozhodnutie.

Nemôže teda ani nariadiť správnym orgánom poskytnúť medzinárodnú ochranu dotknutému žiadateľovi, ani sankcionovať nedodržovanie svojho prvého rozhodnutia zo strany týchto správnych orgánov, z čoho vyplýva riziko, že konanie sa bude donekonečna predlžovať, na ujmu práv žiadateľa.

- 35 O takýto prípad ide práve vo veci, o ktorej rozhoduje vnútroštátny súd, ktorý už dvakrát zrušil rozhodnutia Úradu pre prisťahovalectvo, pričom tento úrad prijal už tretie rozhodnutie, teda sporné rozhodnutie, ktoré nie je v súlade s rozsudkom vnútroštátneho súdu z 25. februára 2017, v ktorom tento súd rozhodol, že pánovi Torubarovovi treba priznať medzinárodnú ochranu, iba žeby sa preukázala hrozba pre verejnú bezpečnosť. Pán Torubarov žije od podania žiadosti o medzinárodnú ochranu v decembri 2013 pri absencii konečného rozhodnutia o tejto žiadosti v situácii právnej neistoty bez toho, aby mu na maďarskom území bol udelený akýkoľvek status.
- 36 V takejto situácii sa vnútroštátny súd domnieva, že maďarský právny poriadok nezaručuje právo na účinný opravný prostriedok zakotvené v článku 46 ods. 3 smernice 2013/32 a v článku 47 Charty. V dôsledku toho sa pýta, či mu tieto ustanovenia práva Únie umožňujú zmeniť také rozhodnutie, akým je predmetné rozhodnutie, pričom neuplatní vnútroštátnu právnu úpravu, ktorá mu upiera túto právomoc.
- 37 Za týchto okolností Pécsi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság (Súd pre správne a pracovnoprávne veci Pécs, Maďarsko) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru túto prejudiciálnu otázku:

„Má sa článok 46 ods. 3 smernice [2013/32] v spojení s článkom 47 [Charty] vykladať v tom zmysle, že maďarské súdy sú oprávnené zmeniť rozhodnutia príslušného orgánu v azylových veciach o zamietnutí medzinárodnej ochrany vydané v správnom konaní, ako aj poskytnúť túto ochranu?“

O prejudiciálnej otázke

- 38 Svojou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 46 ods. 3 smernice 2013/32 v spojení s článkom 47 Charty vykladať v tom zmysle, že za takých okolností, ako sú okolnosti vo veci samej, poskytuje súdu prvého stupňa, ktorý rozhoduje o žalobe podanej proti rozhodnutiu o zamietnutí žiadosti o medzinárodnú ochranu, právomoc zmeniť toto rozhodnutie správneho orgánu a nahradiť rozhodnutie tohto správneho orgánu svojim vlastným rozhodnutím.
- 39 Na úvod treba poznamenať, že podľa článku 52 prvého odseku prvej vety smernice 2013/32, členské štáty uplatňujú zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia uvedené v článku 51 ods. 1 tejto smernice na žiadosti o medzinárodnú ochranu podané „po 20. júli 2015, prípadne skôr“.
- 40 Z prípravných prác na smernici 2013/32 vyplýva, že normotvorca Únie tým, že doplnil slová „prípadne skôr“ v uvedenom článku 52 prvom odseku prvej vety, zamýšľal umožniť členským štátom uplatňovať ich ustanovenia, ktorými sa vykonáva táto smernica, s okamžitým účinkom na žiadosti o medzinárodnú ochranu podané pred 20. júlom 2015 (pozri v tomto zmysle rozsudky z 25. júla 2018, Alheto, C-585/16, EU:C:2018:584, body 71 a 72, ako aj z 19. marca 2019, Ibrahim a i., C-297/17, C-318/17, C-319/17 a C-438/17, EU:C:2019:219, body 63 a 64).
- 41 Keďže článok 52 prvý odsek smernice 2013/32 ponúka rôzne možnosti časovej pôsobnosti, je na to, aby sa zabezpečilo, že pri vykonávaní práva Únie budú dodržané zásady právnej istoty a rovnosti pred zákonom a že žiadatelia o medzinárodnú ochranu tak budú chránení pred svojvoľou, dôležité, aby každý členský štát viazaný touto smernicou posúdil žiadosti o medzinárodnú ochranu, ktoré sú podané na jeho území v priebehu toho istého obdobia, jednotným a predvídateľným spôsobom (pozri v tomto zmysle rozsudky z 25. júla 2018, Alheto, C-585/16, EU:C:2018:584, bod 73, ako aj z 19. marca 2019, Ibrahim a i., C-297/17, C-318/17, C-319/17 a C-438/17, EU:C:2019:219, bod 66).

- 42 V prejednávanej veci z rozhodnutia vnútroštátneho súdu vyplýva, že žiadosť o medzinárodnú ochranu, ktorú podal pán Torubarov, bola podaná 9. decembra 2013, teda po nadobudnutí účinnosti smernice 2013/32, ku čomu došlo 19. júla 2013, ale skôr ako posledný deň, ku ktorému mala byť prebratá do vnútroštátneho práva, teda 20. júla 2015.
- 43 Okrem toho vnútroštátny súd v odpovedi na žiadosť Súdneho dvora o informácie uviedol, že podľa vnútroštátneho práva je povinný dodržiavať vnútroštátnu právnu úpravu, ktorou sa preberá smernica 2013/32, ktorá nadobudla účinnosť 15. septembra 2015 a ktorá zakazuje súdu zmeniť správne rozhodnutie v oblasti žiadostí o medzinárodnú ochranu, aj v rámci súdnych konaní, ktoré aj keď sa týkajú žiadosti o medzinárodnú ochranu podanej pred 20. júlom 2015, boli podobne ako žaloba vo veci samej začaté po tomto dátume. Túto informáciu potvrdila maďarská vláda vo svojich písomných pripomienkach.
- 44 V tejto súvislosti na jednej strane z judikatúry pripomenutej v bode 40 tohto rozsudku vyplýva, že členský štát môže slobodne rozhodovať o tom, či sa právne predpisy, ktorými sa preberá smernica 2013/32, bezprostredne uplatňujú na takéto konania.
- 45 Na druhej strane Súdny dvor už spresnil, že ustanovenie vnútroštátneho práva, ktoré stanovuje, že súd musí založiť svoje rozhodnutie na skutkovej a právnej situácii existujúcej v čase jeho rozhodnutia, zabezpečuje, že žiadosti o medzinárodnú ochranu, ktoré boli podané v tom istom období na vnútroštátnom území a o ktorých ešte nebolo s konečnou platnosťou rozhodnuté, budú posúdené predvídateľným a jednotným spôsobom (pozri v tomto zmysle rozsudok z 19. marca 2019, Ibrahim a i., C-297/17, C-318/17, C-319/17 a C-438/17, EU:C:2019:219, body 67 a 68).
- 46 Za týchto podmienok článok 52 prvý odsek smernice 2013/32 nebráni tomu, aby vnútroštátny súd, akým je vnútroštátny súd, ktorý podal návrh na začatie prejudiciálneho konania, uplatnil vnútroštátnu právnu úpravu, ktorou sa preberá smernica 2013/32, na konanie, ktoré pred ním prebieha, aj keď sa táto smernica týka žiadosti o medzinárodnú ochranu podanej pred 20. júlom 2015.
- 47 Po uvedení týchto úvodných spresnení treba uviesť, že cieľom smernice 2013/32 je podľa jej článku 1 stanoviť spoločné konania o poskytovaní a odnímaní medzinárodnej ochrany podľa smernice 2011/95.
- 48 Smernica 2011/95 zase a v súlade so svojim článkom 1 stanovuje po prvé normy týkajúce sa podmienok, ktoré musia spĺňať štátni príslušníci tretej krajiny alebo osoby bez štátneho občianstva nato, aby sa na nich vzťahovala medzinárodná ochrana, a následne normy pre jednotné postavenie utečencov alebo osôb oprávnených na doplnkovú ochranu a nakoniec pre obsah tejto ochrany.
- 49 Ako to už Súdny dvor spresnil, z článkov 13 a 18 smernice 2011/95, v spojení s vymedzením pojmov „utečenec“ a „osoba oprávnená na doplnkovú ochranu“ uvedených v článku 2 písm. d) a f) tejto smernice vyplýva, že medzinárodnú ochranu podľa tejto smernice treba v zásade poskytnúť štátnemu príslušníkovi tretej krajiny a osobe bez štátnej príslušnosti, ktorá má oprávnenú obavu pred prenasledovaním z rasových, náboženských dôvodov, dôvodov štátnej príslušnosti, z dôvodu zastávania určitého politického názoru alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine, alebo ktorá čelí reálnemu riziku utrpenia vážneho bezprávia v zmysle článku 15 uvedenej smernice (pozri v tomto zmysle rozsudky zo 4. októbra 2018, Ahmedbekova, C-652/16, EU:C:2018:801, bod 47, a z 23. mája 2019, Bilali, C-720/17, EU:C:2019:448, bod 36).
- 50 Ak teda určitá osoba spĺňa minimálne normy stanovené právom Únie na to, aby mohla získať jedno z týchto postavení, keďže spĺňa podmienky stanovené v kapitolách II a III alebo v kapitolách II a V smernice 2011/95, členské štáty sú s výhradou prípadov vylúčenia stanovených touto smernicou povinné priznať požadovanú medzinárodnú ochranu, pričom tieto štáty nemajú v tejto súvislosti diskrečnú právomoc [pozri v tomto zmysle rozsudky z 24. júna 2015, T., C-373/13, EU:C:2015:413, bod 63; z 12. apríla 2018, A a S, C-550/16, EU:C:2018:248, bod 52, ako aj zo 14. mája 2019, M a i. (Odňatie postavenia utečenca), C-391/16, C-77/17 a C-78/17, EU:C:2019:403, bod 89].

- 51 Článok 46 ods. 1 smernice 2013/32 priznáva žiadateľom o medzinárodnú ochranu právo na účinný opravný prostriedok pred súdom proti rozhodnutiam týkajúcim sa ich žiadosti. Článok 46 ods. 3 tejto smernice definuje rozsah práva na účinný opravný prostriedok, keď spresňuje, že členské štáty viazané touto smernicou musia zabezpečiť, aby súd, na ktorom je napadnuté rozhodnutie o žiadosti o medzinárodnú ochranu, vykonal „posúdenie skutkových aj právnych otázok v plnom rozsahu *ex nunc* vrátane prípadného posúdenia potrieb medzinárodnej ochrany podľa smernice [2011/95]“ (pozri v tomto zmysle rozsudok z 25. júla 2018, Alheto, C-585/16, EU:C:2018:584, body 105 a 106).
- 52 Výraz „*ex nunc*“ zdôrazňuje povinnosť súdu vykonať posúdenie, ktoré prípadne zohľadní nové skutočnosti, ktoré nastali po prijatí rozhodnutia, ktoré je predmetom opravného prostriedku. Slovné spojenie „v plnom rozsahu“ zase potvrdzuje, že súd je povinný posúdiť tak skutočnosti, ktoré rozhodujúci orgán zohľadnil alebo mohol zohľadniť, ako aj tie, ktoré nastali po prijatí rozhodnutia týmto orgánom (pozri v tomto zmysle rozsudok z 25. júla 2018, Alheto, C-585/16, EU:C:2018:584, body 111 a 113).
- 53 Z toho vyplýva, že členské štáty sú na základe článku 46 ods. 3 smernice 2013/32 povinné upraviť svoje vnútroštátne právo tak, aby vybavovanie uvedených žalôb so sebou prinieslo preskúmanie všetkých skutkových a právnych okolností, ktoré mu umožňujú vykonať aktualizované posúdenie prejednávanej veci, tak aby sa teda žiadosť o medzinárodnú ochranu mohla posudzovať vyčerpávajúco bez toho, aby bolo potrebné vrátiť spis uvedenému orgánu. Takýto výklad uprednostňuje cieľ sledovaný smernicou 2013/32, ktorou sa má zabezpečiť, aby sa takéto žiadosti vybavovali čo najskôr bez toho, aby bolo dotknuté vykonanie primeraného a úplného posúdenia (pozri v tomto zmysle rozsudok z 25. júla 2018, Alheto, C-585/16, EU:C:2018:584, body 109 až 112).
- 54 Článok 46 ods. 3 tejto smernice sa však týka len posúdenia opravného prostriedku, a teda sa netýka následkov prípadného zrušenia rozhodnutia, ktoré je predmetom tohto opravného prostriedku. Prijatím smernice 2013/32 tak nemal normotvorca Únie v úmysle zaviesť nejaké spoločné pravidlo, podľa ktorého by kvázi súdny alebo správny orgán uvedený v článku 2 písm. f) tejto smernice mal po zrušení svojho pôvodného rozhodnutia o žiadosti o medzinárodnú ochranu stratiť svoju právomoc, takže členské štáty majú možnosť stanoviť, že vec sa musí po takomto zrušení vrátiť tomuto orgánu, aby o nej znovu rozhodol (pozri v tomto zmysle rozsudok z 25. júla 2018, Alheto, C-585/16, EU:C:2018:584, body 145 a 146).
- 55 Hoci smernica 2013/32 priznáva členským štátom určitý rozhodovací priestor, najmä pri stanovení pravidiel týkajúcich sa spracovania žiadosti o medzinárodnú ochranu, ak pôvodné rozhodnutie takého orgánu bolo zrušené súdom, treba však v prvom rade uviesť, že bez ohľadu na takýto rozhodovací priestor sú členské štáty povinné pri vykonávaní tejto smernice dodržiavať článok 47 Charty, ktorý zakotvuje v prospech každej osoby, ktorej práva a slobody zaručené právom Únie boli porušené, právo na účinný opravný prostriedok pred súdom (pozri v tomto zmysle rozsudok z 26. júla 2017, Sacko, C-348/16, EU:C:2017:591, bod 30 a citovaná judikatúra). Povaha opravného prostriedku upraveného v článku 46 smernice 2013/32 musí byť určená v súlade s článkom 47 Charty, ktorý je potvrdením zásady práva na účinnú súdnu ochranu (pozri v tomto zmysle rozsudky z 26. júla 2017, Sacko, C-348/16, EU:C:2017:591, bod 31, a z 25. júla 2018, Alheto, C-585/16, EU:C:2018:584, bod 114).
- 56 Po druhé treba pripomenúť, že článok 47 Charty je sám osebe postačujúci a nemusí byť spresnený ustanoveniami práva Únie alebo vnútroštátnym právom na to, aby bolo jednotlivcom priznané samostatne uplatniteľné právo (rozsudok zo 17. apríla 2018, Egenberger, C-414/16, EU:C:2018:257, bod 78). Vzhľadom na to, čo bolo pripomenuté v predchádzajúcom bode, to teda nemôže byť inak v prípade článku 46 ods. 3 smernice 2013/32 v spojení s článkom 47 Charty.
- 57 Po tretie právo na účinný opravný prostriedok by bolo iluzórne, ak by právny poriadok členského štátu umožňoval, aby právoplatné a záväzné súdne rozhodnutie nemalo účinky, a to v neprospech niektorého účastníka konania (pozri v tomto zmysle rozsudok z 30. júna 2016, Toma a Biroul Executorului Judecătorească Horațiu-Vasile Cruduleci, C-205/15, EU:C:2016:499, bod 43).

- 58 Práve v tomto kontexte Súdny dvor dospel k záveru, že článok 46 ods. 3 smernice 2013/32 by bol zbavený akéhokoľvek potrebného účinku, ak by sa pripustilo, že po vyhlásení rozsudku, ktorým prvostupňový súd v súlade s týmto ustanovením vykonal úplné a *ex nunc* posúdenie potreby medzinárodnej ochrany žiadateľa podľa smernice 2011/95, kvázi súdny alebo správny orgán uvedený v článku 2 písm. f) smernice 2013/32 môže prijať rozhodnutie, ktoré je v rozpore s týmto posúdením.
- 59 Preto aj keď účelom smernice 2013/32 nie je zjednotiť presným a vyčerpávajúcim spôsobom procesné predpisy, ktoré sa majú uplatniť v členských štátoch, pokiaľ ide o prijatie nového rozhodnutia o žiadosti o medzinárodnú ochranu po zrušení pôvodného rozhodnutia správnych orgánov o zamietnutí takej žiadosti, z čia, ktorý sleduje táto smernica, ktorým je zabezpečiť čo najrýchlejšie vybavenie žiadostí takejto povahy, z povinnosti zabezpečiť potrebný účinok jej článku 46 ods. 3, ako aj z potreby zabezpečiť účinnosť opravného prostriedku v zmysle článku 47 Charty, vyplýva, že každý členský štát viazaný uvedenou smernicou musí upraviť svoje vnútroštátne právne predpisy tak, aby sa po zrušení tohto pôvodného rozhodnutia a v prípade vrátenia veci tomuto kvázi súdnemu alebo správne mu orgánu, v krátkom čase prijalo nové rozhodnutie, ktoré bude v súlade s posúdením obsiahnutým v rozsudku, ktorým bolo rozhodnuté o zrušení (pozri v tomto zmysle rozsudok z 25. júla 2018, Alheto, C-585/16, EU:C:2018:584, bod 148).
- 60 Položenú otázku je potrebné preskúmať so zreteľom na tieto úvahy.
- 61 V tejto súvislosti treba najprv uviesť, že znenie článku 109 ods. 4 zákona o správnom konaní, s výhradou overenia vnútroštátnym súdom, zdá sa, spĺňa povinnosť výsledku vyplývajúcu pre členské štáty z článku 46 ods. 3 smernice 2013/32 v spojení s článkom 47 Charty a pripomenutú v bode 59 tohto rozsudku, ktorou je zabezpečiť, že po zrušení rozhodnutia týkajúceho sa žiadosti o medzinárodnú ochranu a v prípade vrátenia spisu správne mu orgánu, ktorý ho prijal, nové rozhodnutie uvedeného orgánu bude v súlade s posúdením obsiahnutým v rozsudku, ktorým bolo rozhodnuté o zrušení.
- 62 Na pojednávaní pred Súdnym dvorom však maďarská vláda tvrdila, že toto ustanovenie sa má vykladať v tom zmysle, že na účely zachovania rozdelenia právomocí medzi na jednej strane správny orgán, ktorý musí prevziať ústrednú úlohu v konaniach týkajúcich sa žiadosti o medzinárodnú ochranu, a na druhej strane súd, ktorý rozhoduje o opravnom prostriedku uvedenom v článku 46 ods. 3 smernice 2013/32, môže tento súd dávať pokyny k skutkovým okolnostiam, ktoré treba preskúmať, a novým dôkazom, ktoré majú byť zhromaždené, poskytnúť výklad zákona a uviesť relevantné skutočnosti, ktoré musí správny orgán zohľadniť, ale nemôže ho zaväzovať, pokiaľ ide o konkrétne posúdenie daného prípadu, ktoré môže vychádzať z iných právnych a skutkových okolností, než sú okolnosti zohľadnené uvedeným súdom, ako napríklad nové skutočnosti, ku ktorým došlo po súdnom rozhodnutí.
- 63 Článok 46 ods. 3 smernice 2013/32 v spojení s judikatúrou Súdného dvora však bráni takémuto výkladu.
- 64 Súdny dvor už síce uznal, že posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu správnym alebo kvázi súdnym orgánom vybaveným osobitnými prostriedkami a v tejto oblasti kvalifikovaným personálom je kľúčovou fázou spoločných postupov zavedených smernicou 2013/32 (pozri v tomto zmysle rozsudky z 25. júla 2018, Alheto, C-585/16, EU:C:2018:584, bod 116, a zo 4. októbra 2018, Ahmedbekova, C-652/16, EU:C:2018:801, bod 96).
- 65 Nič to však nemení na tom, že normotvorca Únie tým, že stanovil, že súd, ktorý má právomoc rozhodovať o žalobe proti rozhodnutiu o zamietnutí žiadosti o medzinárodnú ochranu, musí prípadne preskúmať „potreby medzinárodnej ochrany“ žiadateľa, zamýšľal pri prijatí článku 46 ods. 3 smernice 2013/32 uvedenému súdu zveriť, ak sa domnieva, že má k dispozícii všetky potrebné skutkové a právne okolnosti potrebné v tejto súvislosti, právomoc vyslovovať sa záväzne pri ukončení úplného a *ex nunc* preskúmania, to znamená vyčerpávajúceho a aktualizovaného, k otázke, či uvedený žiadateľ spĺňa podmienky stanovené smernicou 2011/95 na to, aby mu bola priznaná medzinárodná ochrana.

- 66 Z uvedeného vyplýva, ako to v podstate uviedol generálny advokát v bodoch 102 až 105, 107 a 108 svojich návrhov, že ak súd rozhodne o žalobe žiadateľa o medzinárodnú ochranu vyčerpávajúcim spôsobom a pri tejto príležitosti pristúpi k aktualizovanému preskúmaniu „potrieb medzinárodnej ochrany“ tohto žiadateľa s ohľadom na všetky relevantné skutkové a právne okolnosti, po vykonaní ktorého nadobudne presvedčenie, že postavenie utečenca alebo osoby oprávnenej na doplnkovú ochranu by malo byť na základe kritérií stanovených smernicou 2011/95 uvedenému žiadateľovi priznané z dôvodov, na ktoré sa odvoláva na podporu svojej žiadosti, a že tento súd pristúpi k zrušeniu rozhodnutia správneho alebo kvázi súdneho orgánu, ktorý túto žiadosť zamietol, a k postúpeniu spisu tomuto orgánu, tento orgán je s výhradou vzniku skutkových alebo právnych okolností, ktoré si objektívne vyžadujú nové aktualizované posúdenie, viazaný týmto súdnym rozhodnutím a dôvodmi, na ktorých je založené. V rámci takého vrátenia veci teda uvedený orgán už nemá diskrečnú právomoc, pokiaľ ide o rozhodnutie priznať alebo nepriznať požadovanú ochranu s ohľadom na rovnaké dôvody, ako boli dôvody, ktoré boli predložené uvedenému súdu, pretože inak by boli článok 46 ods. 3 smernice 2013/32 v spojení s článkom 47 Charty, ako aj s článkami 13 a 18 smernice 2011/95 zbavené všetkého ich potrebného účinku.
- 67 V prejednávanej veci sa vnútroštátny súd pýta, či v prípade, že takýto správny alebo kvázi súdny orgán, ktorému bol vrátený spis na nové konanie, nevyhovел jeho rozsudku o zrušení a žiadateľom o medzinárodnú ochranu mu bola predložená žaloba proti rozhodnutiu tohto orgánu, ktorým sa opätovne odmietlo poskytnutie takejto ochrany bez toho, aby sa na podporu tohto odmietnutia uviedol vylučujúci dôvod, ktorý sa objavil medzičasom alebo nové skutkové alebo právne okolnosti, ktoré by si vyžadovali nové posúdenie, má v zmysle práva Únie právomoc nahradiť svojim vlastným rozhodnutím rozhodnutie Úradu pre prisťahovalectvo, pričom ho zmení v zmysle, ktorý je v súlade s jeho predchádzajúcim rozsudkom, a to napriek vnútroštátnej právnej úprave, ktorá mu zakazuje takto postupovať.
- 68 Vnútroštátny súd v tomto kontexte zdôrazňuje skutočnosť, že vnútroštátne právo nestanovuje prostriedky, ktoré by mu umožnili zabezpečiť rešpektovanie jeho rozsudku, pričom jedinou sankciou stanovenou týmto právom je neplatnosť rozhodnutia Úradu pre prisťahovalectvo, čo môže viesť k sérii zrušení správnych rozhodnutí a súdnych opravných prostriedkov, ktoré by mohli predĺžiť situáciu právnej neistoty žiadateľa, ako to v danom prípade vykresľuje prípad pána Torubarova.
- 69 V tejto súvislosti, ako to vyplýva z bodov 54 a 59 tohto rozsudku, hoci článok 46 ods. 3 smernice 2013/32 neukladá členským štátom povinnosť priznať právomoc uvedenú v bode 67 tohto rozsudku súdom príslušným na rozhodovanie o žalobách na základe tohto ustanovenia, nič to nemení na tom, že tieto členské štáty sú povinné v každom prípade zabezpečiť dodržanie práva na účinný prostriedok nápravy zakotveného v článku 47 Charty (pozri v tomto zmysle rozsudok z 8. novembra 2016, Lesoochranárske zoskupenie VLK, C-243/15, EU:C:2016:838, bod 65 a citovanú judikatúru).
- 70 Existencia porušenia práv zakotvených v tomto ustanovení musí byť posudzovaná v závislosti od osobitných okolností každého prípadu (pozri v tomto zmysle rozsudky z 18. júla 2013, Komisia a i./Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P a C-595/10 P, EU:C:2013:518, bod 102, a z 26. júla 2017, Sacko, C-348/16, EU:C:2017:591, bod 41).
- 71 V prejednávanej veci treba zdôrazniť, že maďarská vláda na pojednávaní pred Súdnym dvorom poukázala na nový zákon o správnom konaní, ktorý nadobudol účinnosť 1. januára 2018, teda po dátume podania návrhu na začatie prejudiciálneho konania. Tento zákon zaviedol určité postupy a určité prostriedky, ktoré umožnia správnym súdom prinútiť správne orgány k tomu, aby dodržiavali ich rozsudky. Táto vláda však tiež zdôraznila, že táto zmena právnych predpisov sa *ratione temporis* neuplatní na spor vo veci samej a že v každom prípade uvedené prostriedky nemožno uplatniť v oblasti medzinárodnej ochrany, takže situácia, s ktorou je konfrontovaný vnútroštátny súd, teda situácia, keď nemá žiadny prostriedok, ktorý by mu umožnil vynútiť rešpektovanie jeho rozsudku v tejto oblasti, zostane nezmenená.

- 72 Vnútroštátna právna úprava, ktorá vedie k takejto situácii, však v skutočnosti zbavuje žiadateľa o medzinárodnú ochranu účinného opravného prostriedku v zmysle článku 46 ods. 3 smernice 2013/32 a porušuje základný obsah práva na účinný prostriedok nápravy zakotveného v článku 47 Charty, keďže rozsudok súdu vydaný po vykonaní preskúmania v súlade s požiadavkami uvedeného článku 46 ods. 3, na záver ktorého tento súd rozhodol, že tento žiadateľ spĺňa podmienky stanovené smernicou 2011/95 na priznanie postavenia utečenca alebo osoby oprávnenej na doplnkovú ochranu, zostáva neúčinný, keďže uvedený súd nemá akýkoľvek prostriedok na to, aby si vynútil rešpektovanie svojho rozsudku.
- 73 Za týchto okolností akékoľvek ustanovenie vnútroštátneho právneho poriadku, ako aj legislatívna, administratívna alebo súdna prax, ktoré by mohli oslabiť účinnosť uplatňovania práva Únie tým, že príslušnému súdu, ktorý aplikuje toto právo, nepriznávajú ani vo chvíli tohto uplatnenia právomoc, aby urobil všetko, čo je nevyhnutné na neuplatnenie ustanovení vnútroštátnych právnych predpisov, ktoré sú prekážkou plnej účinnosti noriem Únie s priamym účinkom, ako je článok 46 ods. 3 smernice 2013/32 v spojení s článkom 47 Charty, sú nezlučiteľné s požiadavkami, ktoré sú podstatou práva Únie (pozri v tomto zmysle rozsudky z 9. marca 1978, Simmenthal, 106/77, EU:C:1978:49, bod 22, a z 24. júna 2019, Popławski, C-573/17, EU:C:2019:530, body 52 až 62).
- 74 Preto s cieľom zaručiť žiadateľovi o medzinárodnú ochranu účinnú súdnu ochranu v zmysle článku 47 Charty a v súlade so zásadou lojálnej spolupráce zakotvenou v článku 4 ods. 3 ZEÚ, prináleží vnútroštátnemu súdu, ktorý rozhoduje o opravnom prostriedku, zmeniť rozhodnutie správneho alebo kvázi súdneho orgánu, v tomto prípade Úradu pre prisťahovalectvo, ktoré nie je v súlade s jeho predchádzajúcim rozsudkom, a nahradiť toto rozhodnutie svojím vlastným rozhodnutím o žiadosti o medzinárodnú ochranu dotknutej osoby, pričom v prípade potreby neuplatní vnútroštátnu právnu úpravu, ktorá mu zakazuje takto postupovať (pozri analogicky rozsudok z 5. júna 2014, Mahdi, C-146/14 PPU, EU:C:2014:1320, bod 62).
- 75 Takýto výklad článku 46 ods. 3 smernice 2013/32 v spojení s článkom 47 Charty treba prijať po prvý z dôvodu, že ako vyplýva z bodu 50 tohto rozsudku ak žiadateľ o medzinárodnú ochranu spĺňa podmienky stanovené v smernici 2011/95 na priznanie postavenia utečenca alebo osoby oprávnenej na doplnkovú ochranu, členské štáty mu musia priznať uvedené postavenie bez toho, aby mali v tejto súvislosti diskrečnú právomoc, pričom takéto priznanie môže byť podľa článku 14 ods. 1 a 4, ako aj článku 19 ods. 1 a 2 tejto poslednej uvedenej smernice úkonom najmä súdneho orgánu.
- 76 Po druhé hoci je pravda, že Súdny dvor rozhodol, že prijatím smernice 2013/32 nemal normotvorca Únie v úmysle zaviesť nejaké spoločné pravidlo, podľa ktorého by kvázi súdny alebo správny orgán uvedený v článku 2 písm. f) tejto smernice mal po zrušení svojho pôvodného rozhodnutia o žiadosti o medzinárodnú ochranu stratiť svoju právomoc (rozsudok z 25. júla 2018, Alheto, C-585/16, EU:C:2018:584, bod 146), skutočnosťou zostáva, že ak uvedený orgán za okolností, ako sú okolnosti vo veci samej, nerešpektoval rozsudok vnútroštátneho súdu rozhodujúceho o opravnom prostriedku, tomuto súdu prislúcha zmeniť rozhodnutie tohto orgánu a nahradiť ho svojím vlastným rozhodnutím.
- 77 V dôsledku toho v prejednávanej veci treba konštatovať, že ako, zdá sa, vyplýva z informácií uvedených v návrhu na začatie prejudiciálneho konania, vnútroštátny súd vo svojom rozsudku z 25. februára 2017 skutočne vykonal preskúmanie v plnom rozsahu a *ex nunc* „potreby medzinárodnej ochrany“ pána Torubarova na základe smernice 2011/95 vzhľadom na všetky relevantné skutkové a právne okolnosti, na záver ktorého rozhodol, že takáto ochrana sa mu má priznať, ale Úrad pre prisťahovalectvo tento rozsudok nerešpektoval bez toho, aby sporné rozhodnutie v tejto súvislosti uvádzalo vznik nových skutočností vyžadujúcich si nové posúdenie, čo uvedený súd viedlo k presvedčeniu, že podľa článku 46 ods. 3 smernice 2013/32 v spojení s článkom 47 Charty musí zmeniť sporné rozhodnutie, ktoré nie je v súlade s jeho predchádzajúcim rozsudkom, a nahradiť toto rozhodnutie svojím vlastným rozhodnutím, pokiaľ ide o medzinárodnú ochranu, na ktorú je pán Torubarov oprávnený podľa

smernice 2011/95, pričom však neuplatní vnútroštátnu právnu úpravu, ktorá mu v zásade zakazuje takto postupovať (pozri analogicky rozsudky zo 17. apríla 2018, Egenberger, C-414/16, EU:C:2018:257, bod 79, a z 5. júna 2018, Kolev a i., C-612/15, EU:C:2018:392, bod 66).

- 78 Zo všetkého, čo bolo uvedené, vyplýva, že článok 46 ods. 3 smernice 2013/32 v spojení s článkom 47 Charty sa má vykladať v tom zmysle, že za okolností, ako sú okolnosti vo veci samej, keď súd prvého stupňa konštatoval, po tom, čo vykonal úplné a *ex nunc* posúdenie všetkých relevantných skutkových a právnych okolností predložených žiadateľom o medzinárodnú ochranu, že na základe kritérií stanovených smernicou 2011/95 musí byť tomuto žiadateľovi priznaná takáto ochrana z dôvodu, ktorý uvádza na podporu svojej žiadosti, ale správny alebo kvázi súdny orgán následne prijal rozhodnutie, ktoré je v opačnom zmysle bez toho, aby na tento účel preukázal vznik nových skutočností odôvodňujúcich nové posúdenie potrieb medzinárodnej ochrany uvedeného žiadateľa, uvedený súd musí zmeniť toto rozhodnutie, ktoré nie je v súlade s jeho skorším rozsudkom, a nahradiť toto rozhodnutie svojím vlastným rozhodnutím, pokiaľ ide o žiadosť o medzinárodnú ochranu, pričom v prípade potreby neuplatní vnútroštátnu právnu úpravu, ktorá by mu zakazovala takto postupovať.

O trovách

- 79 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (veľká komora) rozhodol takto:

Článok 46 ods. 3 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2013/32/EÚ z 26. júna 2013 o spoločných konaniach o poskytovaní a odnímaní medzinárodnej ochrany v spojení s článkom 47 Charty základných práv Európskej únie sa má vykladať v tom zmysle, že za okolností, ako sú okolnosti vo veci samej, keď súd prvého stupňa konštatoval, po tom, čo vykonal úplné a *ex nunc* posúdenie všetkých relevantných skutkových a právnych okolností predložených žiadateľom o medzinárodnú ochranu, že na základe kritérií stanovených smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2011/95/EÚ z 13. decembra 2011 o normách pre oprávnenie štátnych príslušníkov tretej krajiny alebo osôb bez štátneho občianstva mať postavenie medzinárodnej ochrany, o jednotnom postavení utečencov alebo osôb oprávnených na doplnkovú ochranu a o obsahu poskytovanej ochrany musí byť tomuto žiadateľovi priznaná takáto ochrana z dôvodu, ktorý uvádza na podporu svojej žiadosti, ale správny alebo kvázi súdny orgán následne prijal rozhodnutie, ktoré je v opačnom zmysle bez toho, aby na tento účel preukázal vznik nových skutočností odôvodňujúcich nové posúdenie potrieb medzinárodnej ochrany uvedeného žiadateľa, uvedený súd musí zmeniť toto rozhodnutie, ktoré nie je v súlade s jeho skorším rozsudkom, a nahradiť toto rozhodnutie svojím vlastným rozhodnutím, pokiaľ ide o žiadosť o medzinárodnú ochranu, pričom v prípade potreby neuplatní vnútroštátnu právnu úpravu, ktorá by mu zakazovala takto postupovať.

Podpisy